

Kiemelt hírlevél

2010-05-18, Kedd

Tárgy: Tervezett ÁFA szabály módosítás

Összefoglaló

A jelen hírlevél az utóbbi hetekben a sajtóban is megjelent mezőgazdasági termények áfa csökkentésére vonatkozó hírhez nyújt kiegészítő információkat. Minden bizonnyal 1-1,5 éven belül csökkenteni fogják a mezőgazdasági termények áfá-ját.

A mostani hírlevélben a kormányzathoz címzett levelekből idézünk, a **következő héten** az ezekre a levelekre adott válaszokat közöljük, különösen **azt az APEH állásfoglalást, aminek a gondos áttanulmányozása után, a mezőgazdasági vállalkozások és gazdaságok elkerülhetik azt, hogy 1-2 év múlva súlyos (esetenként több tíz vagy százmilliós) bírságokat szabjon ki az APEH a termelő vállalkozásokra, gazdákra.**

Kifejezetten javasoljuk a következő hírlevél átolvasását jövő héten, az szervesen fog kapcsolódni a jelenlegi hírlevélhez.

Ebben az APEH állásfoglalásban le lesz írva az, mikre kell odafigyelni az esetleges külföldi (CMR-es) értékesítések során a gazdaságoknak, miket kell még az üzlet megkötésekor összegyűjteni, elkerülve a későbbi bírságokat.

2009. őszén számos szakmai szervezet fordult a magyar Adóhivatalhoz illetve néhányan a központi kormányzathoz (Pénzügyminisztériumhoz), hogy hasonlóan a korábbi magyar gyakorlathoz, drasztikusan csökkentse a mezőgazdasági termények általános forgalmi adóját (ÁFA) – korábban az általános forgalmi adó szintje 12% volt -.

Ebben a hírlevélben idézzük részeiben – bizalmas adatok és információk miatt csak részleteiben idézhető – a fentebb (APEH ; PM) említett magyar hivatalokhoz címzett hivatalos megkereséseket.

1.) Részlet a központi kormányzathoz küldött levélből:

„A gabona termékpályán tapasztalható ÁFA-val kapcsolatos anomáliák, visszaélések és ezek következtében keletkező piaci zavarok visszaszorítása érdekében javasoljuk, hogy a gabonát és az olajos magvakat, mint alapanyagokat terhelő ÁFA – az EU tagállamok többségénél alkalmazott gyakorlatnak megfelelően - **legyen jelentősen alacsonyabb**, mint az abból készített és fogyasztóknak értékesített termékeké. Álláspontunk szerint minél alacsonyabb az ÁFA kulcs, annál kevésbé fordulnak elő visszaélések.

Indokaink:

Tagjainktól származó információk, és a termékpálya adatainak elemzése alapján alapos okunk van azt feltételezni, hogy a gabona és az olajos magvak áruforgalma során az „ÁFA megkerülés” millió tonnás nagyságrendű. A szabálytalanságok a mezőgazdasági cikkek és élelmiszerek kedvezőbb ÁFA besorolásának megszűnésével egyidejűleg lettek egyre érzékelhetőbbek. Sajnos 2008. óta a helyzet az ÁFA növelésével együtt tovább romlott. Az ÁFA törvény 2009. július 1-től hatályos módosítása hatására - mely szerint az adókulcsot 20%-ról 25%-ra emelték- a számla nélküli, valamint a szabálytalan kereskedelem eddig soha nem tapasztalt méreteket öltött.

A „feketézők” (gazdák értékesítéseikkel, mezőgazdasági termelő vállalatok, kereskedők) óriási nyomást gyakorolnak a felvásárlási és értékesítési árakra (minél magasabb a gabona ára, az ÁFA megkerülés annál nagyobb lehetőséget kínál számukra) és a törvénytisztelő vállalkozásokat hátrányos helyzetbe hozzák, ellehetetlenítik.

A szabálytalanságok néhány formája:

- számla nélküli értékesítés,
- exportnak álcázott ügylet, (CMR-es értékesítés)
- az áru „utaztatása” az EU tagállamokba és onnan vissza, (CMR-es értékesítés)

A hallomásból ismert APEH vizsgálatok a szaporodó szabálytalanságok tényét meg tudják erősíteni.

A felvázolt szabálytalanságok és az ÁFA mértéke között egyenes összefüggést látunk.

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet „A versenyesélyek javításának lehetőségei a főbb termékpályákon” című tanulmányában 2008-ban arról írt, hogy a feketegazdaság GDP-hez viszonyított aránya Magyarországon 20-30%, míg a fejlett EU tagországokban 7-8% között valószínűsíthető. Tapasztalatok szerint a rejtett gazdaság olyan országokban burjánzik, ahol pl. magasabb az adóteher.

Mindmáig a Kormány és a Hatóságok által hozott egyetlen intézkedés sem bizonyult hatásosnak a feketegazdaság visszaszorítására a gabonaágazatban (ami akár több millió tonna árut is érinthet), mindenki tétlenül szemléli a jelenséget és mástól várja a megoldást. Ezért a szakma az egyetlen lehetséges megoldásnak a gabonafélék áfájának mérséklését látja.

Tanulmányoztuk az EU többi tagállamának ÁFA kulcsait (melléklet), és úgy ítéljük meg nem véletlen, hogy a legtöbb tagállamban a feldolgozatlan alapanyagok ÁFA-ja jóval alacsonyabb, mint az általános forgalmi adókulcs. Sok esetben az alapanyag és az abból előállított késztermék ÁFA-ja is különbözik.

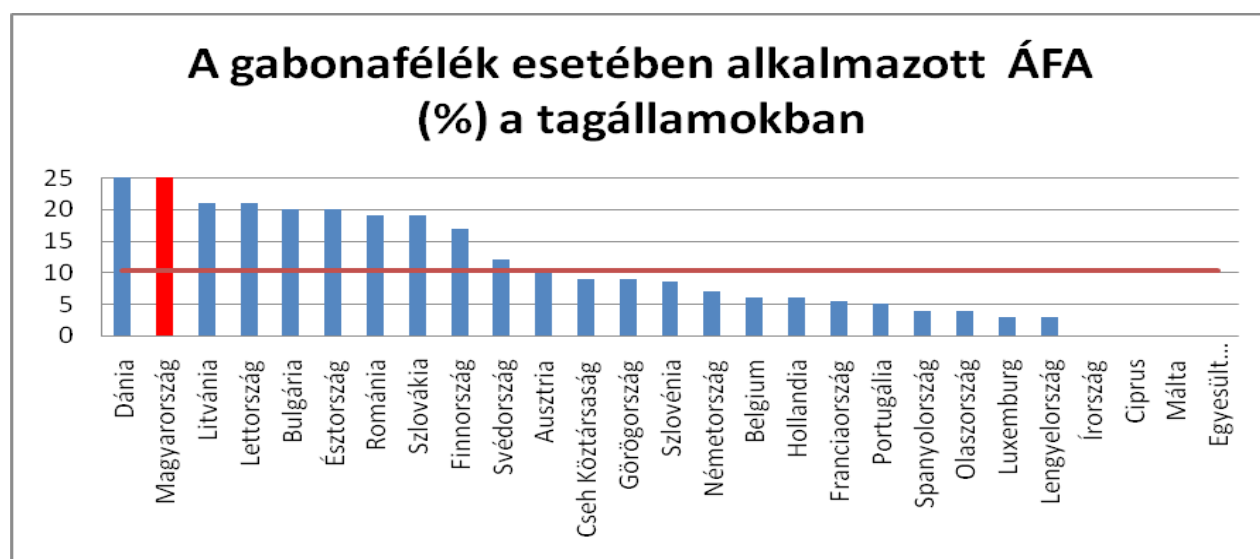
A gabonák esetében alkalmazott ÁFA az EU-27 átlagában 10,33%, a feldolgozott termékeké 15,12%, az általános kulcs átlaga pedig 19,81 %. Az átlagok természetüknél fogva elfedik a részleteket, de mellékletben található adatok és grafikus ábra jól szemlélteti a helyzetet.”

Melléklet

Az alábbi táblázatban az EU tagországokban használatos áruforgalmi adókulcsokat gyűjtötték össze és ezen belül, konkrétan a gabonafélék esetében alkalmazott ÁFA-t.

Ország (ÁFA-%)	Általános	Feldolgozott élelmiszerek A	és b	egyéb	Feldolgozatlan gabona
Belgium	21	21	12		6
Bulgária	20	20			20
Cseh Köztársaság	19	9			9
Dánia	25	25			25
Németország	19	19			7
Észtország	20	20			20
Görögország	19	9			9
Spanyolország	16	7			4
Franciaország	19,6	19,6			5,5
Írország	21,5	13,5	4,8		0
Olaszország	20	10			4
Ciprus	15	15	5		0
Litvánia	21	10			21
Lettország	21	21			21
Luxemburg	15	3			3
Magyarország	25	25	18		25
Málta	18	0			0
Hollandia	19	6			6
Ausztria	20	10			10
Lengyelország	22	22	7		6
Portugália	19	20	12		5
Románia	19	19			19
Szlovénia	20	8,5			8,5
Szlovákia	19	19			19
Finnország	22	17			17
Svédország	25	25			12
Egyesült Királyság	15	15			0

Lengyelországban a gabonafélék esetében 2 áfa kulcsot használnak, a regisztrált gazdasági tevékenységet folytatók esetében 3%, míg a regisztrálatlan piaci szereplők esetében 6% az ÁFA.



2. Románia az áfa csökkentése helyett, a fordított áfa fizetést tartaná megoldásnak:

A ROMPAN (**Román** Malom és Sütőipari Szövetség) kezdeményezésére a Pénzügyminisztérium Brüsszeltől kérte a „fordított ÁFA„ alkalmazásának lehetőségét az élelmiszeriparban. A ROMPAN elnökének közlése szerint, megérkezett a pozitív válasz, így a végleges döntés a minisztérium kezében van.

Ez magyarul azt jelentené, hogy csak a fogyasztásra (üzletbe) kerülő végtermékeket terhelné ÁFA, a búzát, a malmok és pékek tevékenységét nem. A Szövetség a szabályozás alkalmazásától várja a feketegazdaság visszaszorulását, az ágazat átláthatóságát (forrás: The Money Channel).

Aurel Popescu urat megkerestem telefonon: a hírt megerősítette és közölte, hogy közvetlenül a pénzügyminiszter fordult levélben az EU-hoz kérésével. A levél elküldésétől a Brüsszelből érkezett pozitív válaszig 4 hónap telt el. Pillanatnyilag pont az adóemelések, megszorítások vannak terítéken Romániában, de ezzel együtt Popescu úr valószínűnek tartja, hogy még nyáron megszületik a döntés.

Látható, hogy más környező országok is igyekeznek valamilyen megoldást találni, de minden bizonnyal az áfa csökkentés lesz a legjobb megoldás, szemben a román ún. fordított áfa fizetési megoldásnál.